

ringsdrivende have til ad Bevillingsveien at kunne erhverve en saadan Rettighed, og den Stilling, hvori Møllerne for Diebliffet ere stillede. Der er Noget, som kommer i Collision med hinanden, og det er det, man strengt har benyttet til den ene Parts Fordeel. Men, naar en saadan Collision opstaaer, maa man dog see lidt nøiere til, for at erfare, hvem der da lider meest ved den, og da tillader jeg mig at spørge: Naar nu et Antal Næringsdrivende — det være sig Bryggere, Brandevinsbrændere eller hvad det nu er — staaer ligeover for en Møller, er det saa dog ikke lettere for disse at afsee den Gevinst, de muligt kunde have, som i alt Fald bestaaer i, at de ikke faae Tilvært i deres Rettighed i en vis given Tid, end det er for den enkelte Møller at bære det absolute Næringsstab, som slige Anlæg forvolde ham. Paa den anden Side maa det vel mærkes, at den Afgang, som man nu vil give disse Næringsdrivende, for Kjøbstadernes Bedkommende hidtil ikke har været og ei heller har kunnet være benyttet, idet Consumtionsanordningerne have hidtil lagt Hindringer iveien; først i den senere Tid har der været Tale om at kunne benytte den, og de have saaledes aldeles ikke kunnet gjøre Regning paa nogen Tilvært i deres Værker eller deres Indtægt, medens Møllerne i umindelige Tider have gjort Regning paa at kunne have Indtægt af disse Næringsveie. Jeg kan derfor ikke, saaledes som Forholdene staae, indsee, at der er nogen billig og retfærdig Grund til at foretrække disse enkelte Næringsdrivende fremfor Møllerne, og paa Møllernes Beføstning aabne dem den omhandlede Afgang til Bevillingen noget tidligere; thi, vel at mærke, her er jo ikke Tale om aldeles at ophæve den, det er kun i den Overgangsperiode, hvori man vil, at Møllerne skulle komme lidt til Kræfter og berede sig paa de Stød, som de gaae imøde, at man vil forbeholde dem nogle af de Rettigheder, som de dog virkelig hidtil have troet vare deres. I alt Fald, ligeover for den Collision, hvori de staae imod hinanden, mener jeg, at Billighed og Retfærdighed tale meest for Møllerne, og jeg tillader mig saaledes vedblivende at anbefale det Forslag, som Thinget engang har vedtaget.

Stampe: Endffjendt Udskilligt af hvad jeg kunde have at udtale allerede er udtalt af den ærede Minoritet selv, skal jeg dog tillade mig et Par Ord i denne Sag, Jeg kan ikke stemme for § 2 af det foreliggende Lovforslag, saaledes som den er kommen fra det andet Thing. Jeg har under en foregaaende Behandling af denne Sag tilladt mig at udtale, at jeg vilde ansee det for høist uheldigt, om der kom en Bestemmelse ind i Loven, som gav Alle og Enhver Lov til at male til egen Næringsdrift. Jeg har tilladt mig at udtale, at jeg vilde ansee den Omstændighed, at en slig Bestemmelse kom ind i Loven, for at bevirke en Elusion af hele Loven, at jeg vilde ansee den som en Bestemmelse, der aldeles vilde berøve Loven dens Betydning, og jeg kan ikke forandre denne Anskuelse. En slig Bestemmelse troer jeg nu findes i Lovens § 2 saaledes, som den foreligger fra det andet Thing. I det første Comma af § 2 staaer der: „det skal være Enhver tilladt at foretage al Slags Formaling til Brug i egen Huusholdning og til Føde for egne Kreaturer“, under „Enhver“ indbefattet ogsaa enhver Jordbruger. Det skal altsaa ogsaa være enhver Jordbruger tilladt at foretage al Slags Formaling til Brug i egen Huusholdning og for egne Kreaturer. Det andet Comma af Paragraphen indeholder, at der skal tilkomme enhver Jordbruger lige Frihed til Stedets Brug; men i dette første Comma er det allerede tilladt enhver Jordbruger at male til egen Huusholdning og til egne Kreaturer, og det er al den Maling, som jeg mener der kan tilkomme en Jordbruger til hans eget Brug. Naar nu det andet Comma siger, at enhver Jordbruger skal have Lov til at male til Stedets Brug, kan jeg ikke faae Andet ud deraf, end at derved maa forstaaes Maling for Andre og ikke for ham selv; thi Tilladelsen til Maling for ham selv har han allerede efter det første Comma af Paragraphen. Derved forekommer det mig, at Paragraphen kommer til at gaae aldeles ud over sin Hensigt, som jo dog kun har været at give Enhver Lov til at male for sig selv, og den kommer saagar til at gaae ud over Tilladelse til Maling til Næringsdrift. Der staaer nemlig ikke, at en Jordbruger maa alene male for de Folk paa Ste-